

001	66	66	26	96	96	36	26	96	26	69	22	48	94	13	61	9	4	0	
100	98	98	66	94	92	90	85	80	70	60	55	50	45	40	30	20	15	10	8

MAASEUDUN TULEVAISUUS

Maaja- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Kokoomusjohtoon tasaväkinen kisa

Kolmen viikon päästä Lahteen kokoontuvat kokoomuksen puoluekokousedustajat ovat samassa tilanteessa kuin keskustan puoluekokousedustajat neljä vuotta sitten. Kokousedustajat pääsevät valitsemaan puheenjohtajan ohella myös pääministerin. Puheenjohtajakamppailusta ennakoidaan tasaväkiä. Vaikka kokoomuksen puheenjohtajakamppailuun ei liity samanlaisia linjaari-mielisyyksiä kuin SDP:n vastaavassa kisassa, ovat ehdokkaat erilaisia.

Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko on maakuntien kokoomuslaisten ykkösehdokas. Risikon mahdollisuuksia lisää myös, että huolimatta pitkästä kansanedustajaurasta ja ministerikokemuksesta hän on ehtinyt tehdä myös ”oikeita töitä”.

Asiakysymyksiin keskittyvän Risikon suurin vahvuus puheenjohtajakisassa on se, mitä hän ei ole: hän ei ole kotoisin pääkaupunkiseudulta. Kokoomuksen puheenjohtajaksi on perinteisesti valittu maakuntien ehdokas.

Vaikka sukupuolikiysmys ei olekaan kovin merkittävä, Risikolle on etu, että hän on kisan ainoa nainen. Tällä hetkellä ainoa nainen puolueen puheenjohtajana on kristillisdemokraatien Päivi Räsänen.

Risikon näytöt ministerinä saivat sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistamisen yhteydessä kouluksen. Uudistuksen läpivieminen ei häneltä onnistunut ilman vahvaa ulkopuolista apua.

Jos kansa saisi valita kokoomuksen puheenjohtajan, eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri Alexander Stubb olisi selvä valinta. Hän on myös kokoomuksen äänestäjien keskuudessa ylivoimaisesti suosittu.

Stubb on kansainvälisiin asioihin keskittyvä uuden ajan poliitikko. Hänen heikkoutenaan pidetään kotimaan asioiden huonoa tuntemusta. Osalle kokoomuslaisista Stubbın vauhdikkuus saattaa myös olla liikaa.

Stubbın vauhdikkautta politiikkona kuvaa hyvin, että hän on samaan aikaan ministerinä ehdolla kokoomuksen puheenjohtajaksi ja pääministeriksi, europarlamenttiin sekä EU-komissaariksi. Suuresta kansansuosioista huolimatta kaikkea ei voi yhtä aikaa saada.

Kisaan ennakkosuosikkina lähtenyt elinkeinoministeri Jan Vapaavuori on ehkä joukon perinteisin poliitikko. Häntä pidetään myös puolueaktiivien suosikkina.

Yhteiskunta loittonee

Maaseutu-Suomessa asuvilta vaaditaan yhä kovempaa luonnetta. Uutinen toisensa perään kertoo, kuinka yhteisenä pidetty yhteiskunta karsii tai vie kauemmaksi rakenteitaan.

Julkisuudessa puhutaan rakenne- ja palvelu-uudistuksista tai toimintojen kehittämisestä. Käytännössä puheet tarkoittavat rahoituksen leikkaamista ja toimipisteiden sulkemista.

Kun koko maa rypee taantumassa, alueiden eriarvoinen kohtelu peittyty muun kohinan alle. Laman laskusta ylivertaisen osan maksavat maaseudun asukkaat.

Esimerkkejä riittää loputtomiin. Tiestön kasvavasta korjausvelasta päätellen valtakunnallisen tieverkon alarajo on täydessä käynnissä. Suuret liikenneinvestoinnit kohdistuvat metropolialueen ja muutaman muun suurkaupungin miljardihankkeisiin.

Poliisin ja sairaankuljetuksen saapuminen kestää maaseudulla yhä kauemmin. Ambu-

lanssien yöpäivystyksiä maaseutukunnista on karsittu, ja paloturvallisuus on monilla alueilla vapaapalokuntien varassa.

Perjantain Maaseudun Tulevaisuus (MT 23.5.) kertoi, että myös perheväkivallan uhrirt ovat Suomessa eriarvoisessa asemassa. Turvakotipaikkoja on koko maassa liian vähän, mutta pula paikoista vaivaa erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomea. Niissä avun tarpeessa olevalla matka turvalliseen yöpymispaikkaan voi olla satoja kilometrejä.

Valtion etiesissä säästöjä yhteiskunnan turvaverkko harvenee kunnissa entisestään. Monin paikoin ei sosiaalitoimessa ole enää henkilöstöä, joka edes tunnistaisi avun tarpeessa olevia.

Maaseudulla asuvat ovat yleensä omatoimisia eivätkä edes odota saavansa samoja palveluja, jotka kaupungeissa ovat arkipäivää. Se ei kuitenkaan oikeuta päättäjiä jättämään osaa suomalaisista yhteiskunnan ulkopuolelle.

Koulutus-suunnan ja ammatin valinta ovat tärkeitä ratkaisuja nuoren elämässä.

sari.keskitalo@maaseuduntulevaisuus.fi

Päätoimittaja

Lauri Kontro

Toimituspäälliköt

Jussi Martikainen

Tiina Taipale

VIERASYLIÖ

Ruokasektorilta eväitä talouteen

Elinkeinoelämän Keskusliiton suhdannetiedustelun mukaan elintarviketeollisuuden suhdannekuva on kohentunut alkuvuonna.

Lähikuukausina tuotannon arvioidaan jopa kasvavan. Myös koko teollisuuden yleiset suhdannenäkymät ovat hienoisesti kirkastuneet.

Suhdanteiden parantuessaa alan yritysten kannattavuus toki kohenee, mutta myös yritysten välinen kilpailu kiristyy. Näin tapahtuu siitäkin riippumatta, minkälaisiin tuloksiin kansainvälisissä kauppaneuvotteluissa aikanaan päädytään.

USA:n kanssa neuvoteltavan ”transatlanttisen” kauppaja- ja investointikumppanuushankkeen ohella EU käy kauppaneuvotteluja useiden muidenkin kauppakumppaneidensa kanssa. Amerikan mantereen ohella neuvottelukohteita on kaikissa manossissa.

Kilokalorein mitattuna suomalaiset ravitsevat itsensä edelleenkin pääasiassa kotimaisilla, edullisilla elintarvikkeilla. Mutta rahavirroin mitaten kasvava osuus elintarviketoisiin käytetyistä varoista valuu markettien kassan kautta ulkomaisten tavarantoimittajien taskuihin.

Maitotalussektori on suoriutunut parhaiten ulkomaankaupan avuttamisen synnyttämässä vyölyerryksessä. Maitosektorin aikaansaannoksia voisi monessa mielessä pitää jopa erinomaisina. Ala on me-

Politiikka on markkinapaikka siinä kuin mikä tahansa muu inhimillisen toiminnan ala. **POHJOLAN SANOMIEN PÄÄKIRJOITUKSESTA**

nestynyt sekä kotimaan markkinoilla että viennissä.

Muissa päätuoteryhmissä elintarvikkeiden tuonnin arvo on elintarvikkeiden vientiä suurempaa. Ja näissä ”muissa” tuoteryhmissä sektorikoh-tainen kaupan alijäämä kasvaa vuodesta toiseen.

Tuonnin kasvu syö kannattavuutta

Kokonaisuudessaan kyse on vakavasta ongelmasta ja suoraanisesta uhasta kotimaisen raaka-aineen käyttöön perustuvalle tuotannolle ja työ-lisyydelle. Tähän mennessä elintarvikkeiden ulkomaankaupan tase ei ole myöskään osoittanut minkäänlaisia korjaantumisen merkkejä. Vil-kaisu elintarvikkeita myyvien kauppojen hyllylle tukee tätä käsitystä.

Kotimainen ruokasektori on tulevaisuuden kasvualana pääministeri Jyrki Kataisen (kok.) johtaman hallituksen hallitusohjelmassa. Sen kilpailukykyä ja yhteistyötä kehitetään kansallisessa ruokastrategiassa ja ruokapolitiitissa selonteossa asetettujen suun-taviivojen mukaisesti.

Paljon hyvää on saatu aikaiseksi, mutta vielä on paljon te-kemättä.

Tässä vaiheessa on tärkeä-tä, että Suomen uudet eurokansanedustajat jatkavat osaltaan suomalaisen ruokasekto-rin etujen puolustamista Euroopassa ja unionin yhteisessä maatalouspolitiikassa.

Kotimainen tuotanto voi menestyä vain riittävän kassavirran turvin.

Nykyistä selkeämmin tulisi nähdä, että Suomessa ruokasektorin vahvuus perustuu vain kotimaassa tuotettujen peruselintarvikkeiden hyö-dyntämiseen ja jatkojalostukseen. Kotimainen tuotanto voi kehittyä ja menestyä vain riit-tävän kassavirran turvin.

Tarvitaan yhteistä maatalouspolitiikkaa ja kansallisia toimenpiteitä, mutta myös yhteisymmärrystä alalla toimivi-en kesken.

Erityiskiitoksen ansaitsevat ne toimet, joiden ansiosta Suo-mi ravitaan edelleen pääosin kotoperäisin elintarvikkein. Myös kotimaiseen maatalous-tuotantoon perustuvan elin-tarviketuotannon arvostus on kohonnut.

Maininnan arvoista on, että elintarvikkeiden vienti ulko-maille toteutuu ilman vientitukia. EU-jäsenyyden myötä Suomessa tuotettu elintarvi-ke on kilpailukykyinen maail-malla.

Myös kaupalla on vastu

Suomalaisen ruokakulttuurin vahvuuksia ovat luonnonlä-heisyys ja puhtaus, pohjoisen tuoma viileys ja kesäiltojen va-loisuus, makujen raikkaus ja konstailemattomuus. Suoma-laista ruokakulttuuria on toi-minnan tehokkuus ja järke-vyys.

Myös yleinen asenneympä-ristö suosii tänä päivänä ”koti-maisuutta”. Kuluttajapaneeli-en mukaan suomalaiset halua-vat syödä Suomessa tuotettuja elintarvikkeita, koska tietä-vät ne turvalliseksi. Suomalai-nen kuluttaja myös tuntee ja tunnistaa kotimaassa tuotetut elintarvikkeet.

Mutta sen paremmin ku-luttajien asenteet kuin edes kotimaisen maatalousraaka-aineen hyvä laatu ynnä muut vastaavat vahvuudet eivät sel-laisenaan riitä.

Suomalaiset ovat kansainvä-lisesti katsoen pieniä toimijoita tai vasta kansainvälistymi-sensä alkutaipaleella. Lisäksi kaupan asema elintarvikkei-den arvoketjussa on hyvin vah-va. Lähellä kuluttajaa toimies-saan kauppa on jopa omaksu-nut tehtäviä, jotka aikaisem-min ovat kuuluneet arvoketjun alkupään toimintoihin.

Suomessa alan toimijoiden tulisi ymmärtää, että kotimai-sella maataloudella ja sen tuoteita jalostavalla elintarvikete-ollisuudella samoin kuin elin-tarvikekaupalla on kohtalon-yhteytensä. Ja tähän kohtalon-

yhteyteen sopivat erinomaisen huonosti ne ulkomaiset tuot-teet, jotka hyvin voidaan korvata kotimaisin tuottein.

Kotimaisen tuottajan mah-dollisuudet kilpailuttaa tuot-teitaan ovat rajalliset. Tuotta-japortaalla ei ole vaihtoehtoi-sia jakelu- ja markkinointika-navia.

Kuluttajien toiveisiin on vastattava

Asennemuutosta tarvitaan en-nen kaikkea kaupan toimijoi-den piirissä, missä pienillä-kin toimilla on suuri vaikutus. Tuottajan ja kuluttajan lähen-tämistä toisiinsa voidaan edis-tää tarjoamalla kuluttajalle to-dellinen mahdollisuus valita lähiruokaa markettien hyllyil-tä tai kertomalla kuluttajalle li-han alkuperä reilusti lihatiskin reunalla.

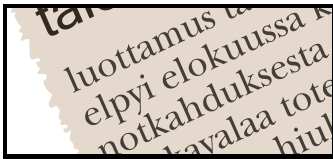
Toimenpiteet eivät aiheu-ta ylivoimaisia kustannuk-sia, mutta antavat kotimaisel-le tuottajalle tasavertaisem-maan mahdollisuuden kilpailla tuontielintarvikkeiden kanssa.

Nykyisellään merkittävästi suurempi osuus elintarvike-tuotannosta olisi mahdollista kattaa kotimaisesta maatalous-tuotannosta peräisin olevalla tarjonnalla. Näin elintarvike-talous voisi osaltaan olla nos-tamassa Suomen kansantalou-tta uuteen nousuun.

JOUKO NIEMINEN

Kirjoittaja on eläkkeellä oleva val-tiotieteiden maisteri, joka oli kaup-pa-politiikan asiantuntija MTK:ssa vuosina 1990–2013.

LEHTIKATSAUS

Ristiriitainen rooli

Keskisuomalainen kirjoittaa kuntayönteekijöiden ristiriitaisesta roolista silloin, kun he ovat kunnassaan luottamushenkilönä päättävässä asemassa.

”Suomessa on kuntia, joiden päättäjiästä jopa yli puolet on saman kunnan palkkalistoilla joko työnteekijänä tai viranhaltijana. Näin kuntapäättäjiille voi helposti syntyä intressiristiriitaa esimerkiksi säästöistä päätettäessä. Kunnan yleisen edun sijalle saattaa nousta halu turvata henkilöstön asema hinnalla mil-lä hyvänsä.

Kuntalakiin ollaan nyt teke-mässä tervetullutta muutosta, jonka mukaan kuntien viran-haltijat ja työnteekijät eivät voisi jatkossa toimia kunnanhallituk-sen puheenjohtajissa. ”

”Esiteyksessä puheenjohta-jistosta rajattaisiin pois myös kunnan päätösvallassa olevi-en yhteisöjen tai säätiöiden jä-senet. Tämä tarkoittaa myös kuntayhtiöiden ja -yhtymien työnteekijöitä. Samalla rajattai-siin kuntayhtiöiden työteki-jöiden kuuluminen lautakun-tiin.”

Samaa asiaa pohti myös **Ete-lä-Suomen Sanomat**.

”Ongelmaksi kuntayönteekijöi-den rooli on koettu ennen muuta tilanteissa, joissa kunnan pää-ttävä elin, käytännössä kunnan-hallitus, käyttää työnantajalle kuuluvaa valtaa.

Parhaillaankin lukuisi-sa kunnissa käydään yt-neu-vottelujaja valmistellaan isoja säästöpäätöksiä. Päätöksente-on sujuvuudelle ja myös uskot-tavuudelle ei silloin ole eduksi, jos kunnanhallituksessa heilut-taa puheenjohtajan nuijaa kun-nalta elantonsa saava opettaja tai vaikkapa kunnallisen yhtiön päluottamusmie. Eturistiri-ta on ilmeinen, eivätkä äänestä-jät voi olla vakuuttuneita siitä, kummalla puolella pöytää pu-heenjohtaja loppujen lopuksi is-tuu.”

”Nyt valmistumassa oleva esitys poistaa räikeimmät epä-kohdat, mutta ei mene liian pit-källe, sillä se ei sulje kokonaan kunnanhallituksessa oleva kuntien palkkollisilta, vaikka sellaistaakin on usein vaadittu.”